

UNIVERSITETET I TRONDHEIM, VITENSKAPSMUSEET
BOTANISK NOTAT 1994 5

Florainventering ved Raubergfossen, Holtålen kommune, Sør-Trøndelag

Kjell Ivar Flatberg

TUNCEBLOMSFERMOSE
- SPOREHUSKAPSEL

TRONDHEIM 1994

UNIVERSITETET I TRONDHEIM, VITENSKAPSMUSEET
BOTANISK NOTAT 1994 5

Florainventering ved Raubergfossen, Holtålen kommune, Sør-Trøndelag

Kjell Ivar Flatberg

Trondheim, september 1994

Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen

INNHOLD

side

Forord	1
I. Området	2
II. Undersøkelser/resultater	3
III. Konklusjon	4
IV. Litteratur	4

Førord

Dette notatet er laget etter oppdrag fra Miljøvernavdelingen, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, v/ fylkesmiljøvernssjef Terje Kløkk. Oppdraget besto i floraregistreringer i Raubergfoss-området i Holtas elvejuv (Holtålen) mellom utløpet fra Raubergfossen Kraftverk og dammen for inntaksmagasinet, og vurdering av de botaniske kvalitetene i dette området.

Bakgrunnen for undersøkelsen er en planlagt utvidelse/ombygging av Raubergfossen Kraftverk i regi av Gauldal Elverk og som vil berøre vannføringen i Holta.

Trondheim 28. september 1994

Kjell I. Flatberg

I. Området

Området utgjøres av elvejuvet langs elva Holta på strekningen mellom selve kraftstasjonsbygningen og demningen for inntaksmagasinet. Holta er ei sidelv til Gaula.

Sør-Trøndelag, Holtålen kommune. Kbl. 1620 I (serie M711). PQ 06-07, 81 (UTM-referanse), ca. 280 - 350 m o.h.

Området dekkes av Økonomisk kartverk: Kartblad CR 115-5-1 Ruskåsen. Se fig. 1.

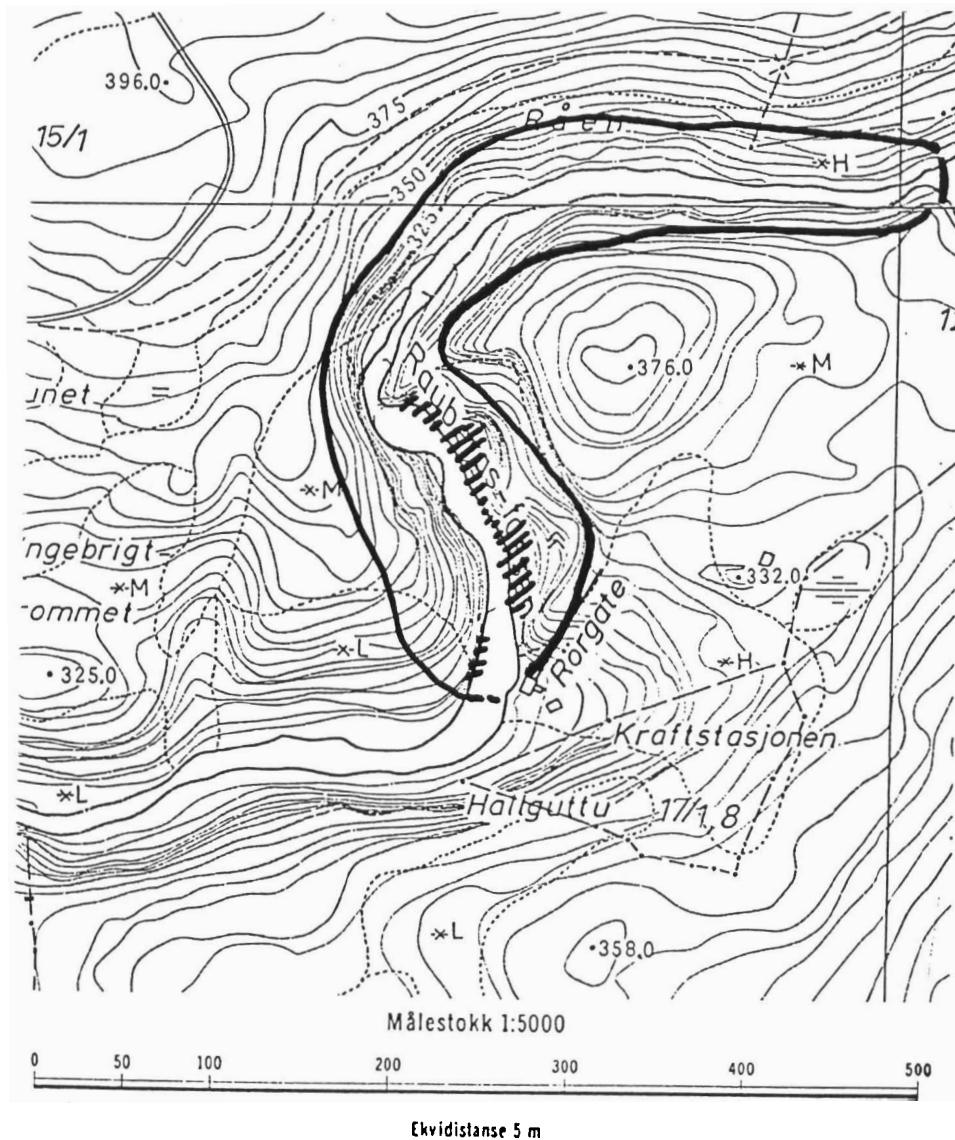

Fig. 1. Raubergsfoss-området i Holtas elvedal. Elvejuvet mellom bygningen for Raubergsfossen Kraftverk og demningen ved inntaksmagasinet er grovt avmerket. Svarte streker angir de områdene i juvet som ble undersøkt. Utsnitt av Økonomisk kartverk, Kartblad CR 115-5-1 Ruskåsen.

II. Undersøkelser/resultater

Området ble første gang oppsøkt 2. juli i år. Gjennom befarings på høydedraget langs sør- og østsida av elva fra demningen til kraftstasjonen, ble det konstatert at det var umulig å trenge ned i elvebotn fra sidene uten å ta i bruk klatreutstyr. På hele strekningen har elvefaret preg av juv, noen steder med nesten vertikale bergveggstup på opptil 50-60 meters høyde. Inntrenging i juvet fra demningssiden var umulig både på grunn av topografi og vannføring. Det ble videre slått fast at det kunne være mulig å trenge inn i juvet fra der hvor selve kraftverket ligger, men den høge vannføringen tillot ikke dette under dette besøket. Vegetasjonen på høydedraget sør og øst for elvejuvet var dominert av fattig gran- og furuskog med en triviell flora. Juvet og dets nord- og vestsider ble saumfart med kikkert. Der det var skog, dominerte barskog med primært gran. Området var uten innslag av edle løvtrær (eks. hassel, alm).

Området ble oppsøkt på nytt 20. september. Vannføringen i elva nedenfor demningen til inntaksbassenget var fremdelse stor. I følge kjentfolk er det bare helt unntaksvis og i korte perioder at det ikke går vann over demningen. En inntrengning i denne delen av elvejuvet ble derfor gitt opp. Vannføringen ved og ovenfor kraftstasjonen ved inngangen til juvet var også nå høg. Vi (jeg hadde med en bror som assistent) bestemte likevel å gjøre et forsøk på å vade elva og på denne måten komme oss inn i juvet. Vi lyktes med dette etter å ha krysset elva på to steder, på det siste stedet med vann opp til armhulene. Juvet er i dette partiet orientert i retningen SØ - NV. På vestsida av elva står det ved inngangen til juvet noen grantrær. Disse ble undersøkt med hensyn til fuktighetskrevende lav, men lavfloraen var svært triviell med papirlav (*Platismatia glauca*), vanlig kvistlav (*Hypogymnia physodes*) og gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) som de vanligste artene, og spesielt fuktighetskrevende arter ble ikke påvist. Med unntak av nedre del av juvet var det ikke framkommelig på vestsida av elva. Her stuper bratte bergvegger rett ned i elva. På disse bergveggene vokste det nokså mye bergfrue, men avstandsbotaniseringen tillot ikke detaljundersøkelser forøvrig. Østsida av elva og de tilgjengelige delene av skrentene ned mot elva ble undersøkt. Vi klarte her å trenge ca. 150 meter inn i juvet før vi ble stoppet av fossen. Det er i praksis umulig å komme videre inn i elvejuvet herfra. Østsidas nedre del (partiet nærmest kraftstasjonen) har også noen grantrær på vanskelig tilgjengelige hyller. De tilgjengelige grantrærne ble undersøkt med henblikk på lavfloraen. Heller ikke her ble det påvist lavarter av interesse. Floraen på bergene og steinene/blokkene i og langs østsida av elva var triviell. Den vanligste mosen i selve bunnen av juvet var tungeblomstermose (*Schistidium agassizii*) som dekte blokker og stein med sine svarte matter. Dette er en typisk mose på blokk og stein i og omkring vannspeilet i rennende vann, gjerne i tilknytning til elvekløfter. Den forekommer i Norge spredd over mesteparten av landet. På noe tørrere blokk og berg var heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) vanlig. Juv av denne typen vil kunne være voksested for fuktighetskrevende moser og lav. Men slike arter av plantegeografisk interesse ble ikke påvist i den undersøkte delen av juvet. Også i bergveggene langs østsida vokste bergfrue, og i tillegg ble det funnet "fjellplanter" som fjellarve (*Cerastium alpinum*), stjernesildre (*Saxifraga stellaris*), rosenrot (*Sedum rosea*), fjellodnebregne (*Woodsia alpina*), fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*) og labbmose (*Rhytidium rugosum*). Bergveggene var i det store og hele preget av lite næringkrevende mosearter, men et par steder ble det funnet noe mer krevende mosearter som puteplanmose (*Distichium capillaceum*), putevrimose (*Tortella tortuosa*), storbust (*Ditrichum flexicaule*) og krusknausing (*Grimmia torquata*). I mer graskledde skrentpartier vokste det hundekveke (*Roegneria canina*) og ormetelg (*Dryopteris filix-mas*), og et sted ble det funnet fingerstarr (*Carex digitata*) sammen med bergmjølke (*Epilobium collinum*) i en bergsprekk. Men egentlig varmekjær flora ut over dette ble ikke funnet.

To rognetrær ble undersøkt mht makrolav, men interessante arter ble ikke funnet.

Krysslister oppbevart ved Botanisk avdeling, Vitenskapsmuseet, gir en oversikt over registrerte karplanter som ble funnet. Dagboknotater er gitt over moser og makrolav som ble funnet.

III. Konklusjon

Floraen og vegetasjonen i den undersøkte delen av juvet mellom kraftstasjonen og fossen består for det meste av trivielle arter, og det ble ikke funnet arter som kan sies å være sjeldne og/eller plantegeografisk interessante eller som har verneinteresse på annet vis. Alle artene som ble funnet i juvet ble også påvist på Holtas sørside nedenfor kraftstasjonen. Den Ø-V-orienterte delen av juvet mellom demningen og fossen ble ikke undersøkt. Men etter hva en kunne observere fra demningen gjennom kikkert, er det ingen indikasjon på at en her skal ha en flora som er vesentlig forskjellig fra lengre ned i juvet. Fattig gran- og furuskog grenser mot selve juvet, og berget og steinblokkene som omkranser elva, virker floristisk fattige. En endret vannføring i Holta på strekningen fra demningen til kraftverket inklusive perioder uten vannføring, kan ikke utelukkes å påvirke flora-sammensetningen i selve elvebotnen og næromgivelsene. Men det dreier seg her - så langt undersøkelsene har vist - om en triviell og vanlig flora som det ikke er knyttet spesielle verneverdier til i denne regionen. Den samme floraen ble også påvist i Holtas elvefar nedenfor kraftverket. slik at artsfloraen som sådann i Holtas dalføre neppe vil forringes ved de inngrep som er foreslått. Men dersom en vil ha en forsikring på at floraen i selve juvet skal forbli mest mulig uendret, bør det stilles krav om en viss vannføring i sommerhalvåret.

IV. Litteratur

Frisvoll, A. A., Elvebakk, A., Flatberg, K. I., Halvorsen, R. & Skogen, A. 1984. Norske navn på moser. - Polarflokk 8: 1-59.

Hallingbäck, T. & Holmåsén, I. 1985. Mossor.- Stockholm, Interpublishing.

Krog, H., Østhagen, H. & Tønsberg, T. 1980. Lavflora. Norske busk- og bladlav. Oslo, Universitetsforlaget.

Lid, J. & Tande Lid, D. 1994. Norsk flora. 6. utg. ved R. Elven. - Oslo, Det Norske Samlaget.

Utgiver: Universitetet i Trondheim
Vitenskapsmuseet
Botanisk avdeling
7004 Trondheim

ISBN 82-7126-858-9
ISSN 0804-0079

Opplag: 30